

"Et ressourceeffektivt Europa"
En undersøgelse af lokale og regionale
myndigheders mening
Oversigt over resultaterne

Disse konklusioner er baseret på notatet "Evaluering af flagskibsinitiativet Et ressourceeffektivt Europa", som er udarbejdet af Wiens økonomiske universitet, Research Institute for Managing Sustainability (RIMAS) (Zoran Rušnov, Umberto Pisano og Norma Schönherr).

De repræsenterer ikke Regionsudvalgets officielle holdning.

Yderligere oplysninger om Den Europæiske Union og Regionsudvalget kan findes på internettet via <http://www.europa.eu> og <http://www.cor.europa.eu>.

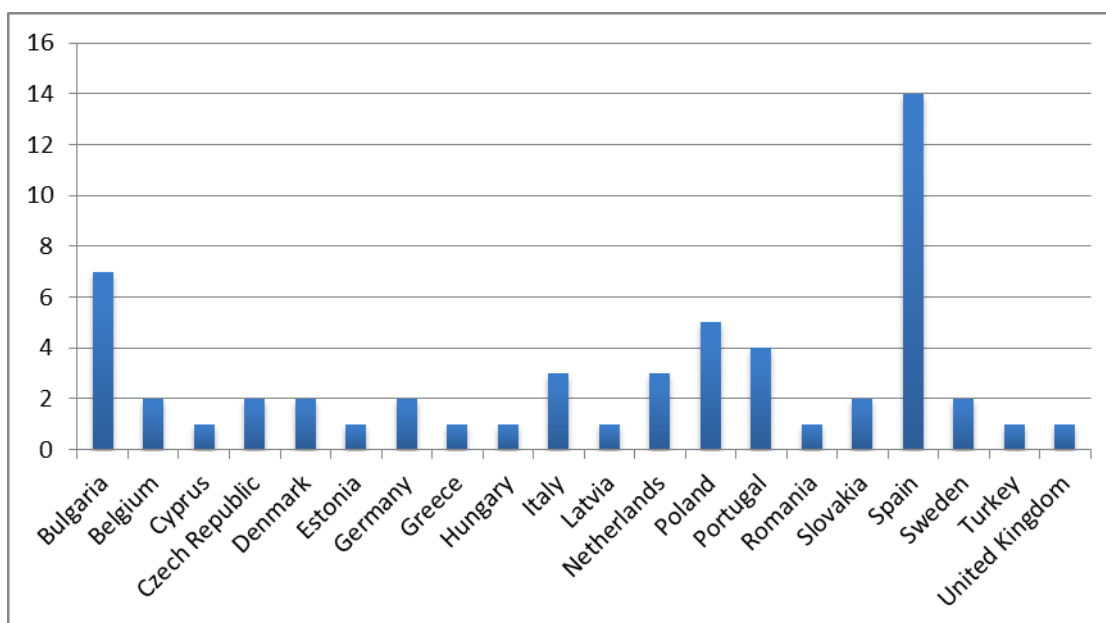
© Den Europæiske Union, August 2013

Gengivelse i uddrag er tilladt under forudsætning af, at kilden udtrykkeligt nævnes.

Baggrundsoplysninger

I andet kvartal af 2013 foretog Regionsudvalget via sin Europa 2020-overvågningsplatform en undersøgelse om flagskibsinitiativet **Et ressourceeffektivt Europa**¹ for at belyse den nuværende situation for dette emne set ud fra lokale og regionale myndigheders synspunkt.

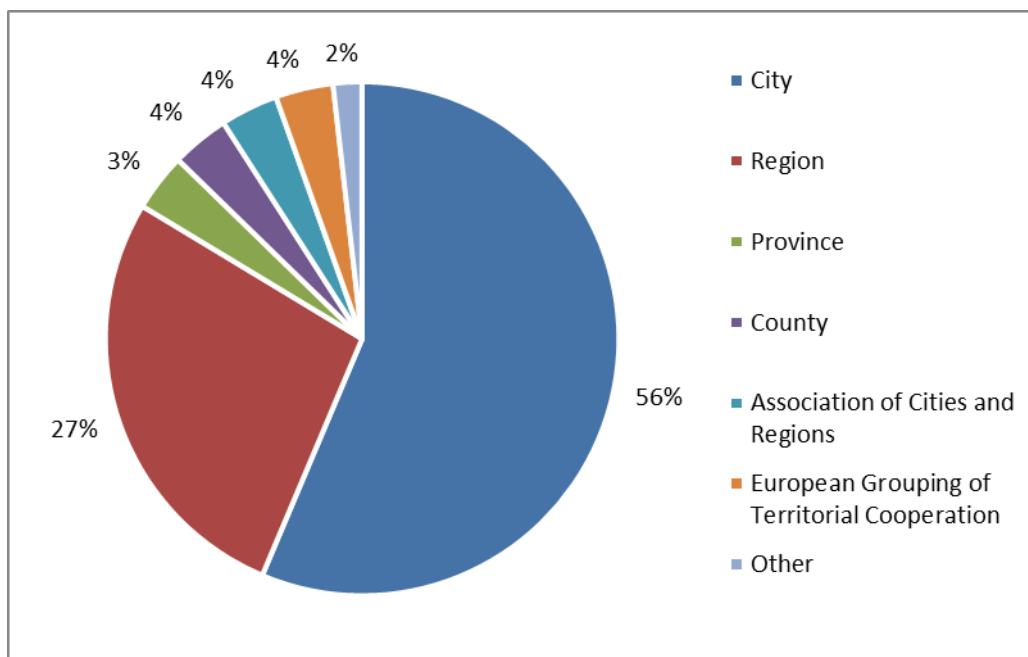
Undersøgelsen indgår i en omfattende overvågning af Europa 2020-strategien, som blev indledt af Regionsudvalget i december 2012 og vil fortsætte frem til november 2013. Resultaterne af disse individuelle vurderinger har dannet baggrund for syv konferencer – en for hver flagskibsinitiativvurdering – og vil efterfølgende udgøre input til Regionsudvalgets bidrag til Kommissionens midtvejsevaluering af Europa 2020-strategien, som skal fremlægges i 2014. Denne undersøgelsesrapport bygger på **55 svar fra 20 EU-medlemsstater og Tyrkiet** (nedenstående figur 1). Resultaterne vil blive forelagt på Regionsudvalgets konference i Vilnius den 2. og 3. september 2013.

Figur 1: Antallet af svar fordelt på de enkelte medlemsstater

Hovedparten af svarene kom fra – eller på vegne af – byer (56 %), efterfulgt af regioner (27 %), kommuner, sammenslutninger af byer og regioner og europæiske grupper for territorielt samarbejde – (4 % for alles vedkommende), provinser (3 %) og øvrige (2 %) som vist i figur 2. 27 ud af de 55 deltagere er medlem af Regionsudvalgets overvågningsplatform for Europa 2020-strategien.

¹ Undersøgelsen blev foretaget mellem den 30. april og den 11. juli 2013. Spørgeskemaet og baggrundsinformation findes på: <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/ClosedSurveys/Pages/A-Resource-Efficient-Europe.aspx>

Figur 2: Antallet af svar fordelt på de forskellige myndighedskategorier

Rapporten er inddelt i fire afsnit, der svarer til grupperingen af spørgsmål i spørgeskemaet. Disse afsnit er:

- Politiske udfordringer og foranstaltninger på regionalt og lokalt niveau;
- Betydningen af "Et ressourceeffektivt Europa" for lokale myndigheder;
- Betydningen af nationale politikker for lokale myndigheder;
- Politik og finansiering.

Hvert afsnit sammenfatter hovedtendenserne i svarene og fremhæver særlige synspunkter og bemærkelsesværdige kommentarer. De fire afsnit følger en indledning med oplysninger om selve flagskibsinitiativet og aktuelle emner og udfordringer på de relevante politikområder.

Sammenfatning og konklusioner

Undersøgelsen er baseret på 18 spørgsmål, som er opdelt i fire afsnit. I det følgende opsummeres de vigtigste resultater, og der drages konklusioner af de modtagne svar:

- **71 %** af de lokale og regionale myndigheder opfatter **energieffektivitet og brugen af vedvarende energikilder** som den **vigtigste udfordring** for deres region/by, mens **58 %** **prioriterer** en mere **effektiv ressourceudnyttelse**. Dernæst følger de to udfordringer **overgang til en lavemissionsøkonomi** og **modernisering af transportsektoren**, som begge angives af **44 %**.
- **67 %** af respondenterne betragter **målet om at finde frem til og skabe nye muligheder på lokalt plan for økonomisk vækst og mere innovation samt forbedre EU's konkurrenceevne** som det **mest relevante** i lyset af de udfordringer, som deres region på nuværende tidspunkt står over for. Andre **58 %** fremhæver **imødegåelse af klimaforandringer og begrænsning af de miljømæssige virkninger af ressourceforbruget** som det vigtigste mål, mens yderligere **56 %** af deltagerne angiver målet om at **forbedre de økonomiske resultater, samtidig med at ressourceforbruget nedbringes**.
- **53 %** af deltagerne i undersøgelsen har vedtaget principper for ressourceeffektivitet i forbindelse med **ressourceeffektive lavemissionsenergisystemer**. **44 %** af respondenterne har gennemført politikker om såvel **bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion** som **ressourceeffektiv lavemissionstransport**. Andre **35 %** har jævnligt gennemført politikker om **effektiv udnyttelse af råstoffer (minerale, skove og biomasse)**, mens **29 %** har vedtaget politikker om **en økonomi uden affald** og politikker for **biodiversitet, økosystemtjenester og arealanvendelse**.
- **65 %** af de lokale og regionale myndigheder svarer, at de har **vedtaget indbyrdes forbundne politikker som del af en integreret ramme**, mens **blot 15 % har undladt at vedtage integrerede politikker** og **20 %** ikke besvarede dette spørgsmål.
- **44 %** af respondenterne erklærer, at **en reduktion af drivhusgasemissionerne på 20 % under 1990-niveau er ganske realisabel**. **35 %** svarer, at dette mål er **yderst hensigtsmæssigt**. Med hensyn til målet om, at **en andel på 20 % af forbruget skal dækkes af**

vedvarende energikilder, mener **56 %** af respondenterne, at dette er **ganske realisabelt**, mens **33 %** mener, at det **i høj grad** er **realisabelt**. Desuden svarer **56 %**, at **en 20 % forøgelse af energieffektiviteten** er **ganske realisabel**, og **31 %** mener, at opfyldelsen af dette mål **i høj grad** er **realisabel**.

- **65 %** af respondenterne ønsker, at **Borgmesterpagten udvides** til også at omfatte det vigtige emneområde **affaldshåndtering**. Andre **55 %** ønsker desuden, at **vandforvaltning** inddrages i pagten, og **53 %** af deltagerne fremhæver **biodiversitet og arealanvendelse**. Desuden ønsker **51 %** af respondenterne, at **luftforurening** bliver en del af Borgmesterpagten.
- **Tæt ved 46 %** af deltagerne mener, at målet om en **20 % reduktion af fødekædernes ressourceinput** er **ganske realisabelt**, mens **27 %** af deltagerne skønner, at det **ikke er realisabelt**. **45 %** af respondenterne betragter delmålet om, at alle **nye bygninger skal være så godt som nulenergibygninger og meget materialeeffektive** som **ganske realisabelt**, og **42 %** mener, at det i høj grad er realisabelt. Med hensyn til mobilitet mener **44 %** af respondenterne, at delmålet om **1 % reduktion om året af drivhusgasemissioner fra transportsektoren i høj grad er realisabelt**, mens **36 %** anser dette mål for at være **ganske realisabelt**.
- **64 %** af de lokale og regionale myndigheder oplyser, at **fremme af bedre forvaltning af vandressourcer** er den **mest relevante** politik for situationen i deres region/by. **55 %** fremhæver **fremme af bæredygtigt forbrug og produktion**, mens andre **53 %** angiver **omdannelse af affald til en ressource**. Desuden understreger **45 %** betydningen af at **støtte mere forskning og innovation**.
- **51 %** af respondenterne erklærer, at **innovation og investering** er den **foranstaltning, som er vanskeligst at realisere** under flagskibsinitiativet om ressourceeffektivitet. Andre **47 %** beklager, at **subsider** også er **vanskelige at opnå**.
- På spørgsmålet om, hvad der er styrker og svagheder ved flagskibsinitiativet Et ressourceeffektivt Europa set ud fra deres regionale/lokale synspunkt, giver de lokale og regionale myndigheder meget varierende svar, men to positive punkter går igen. De lokale og regionale myndigheder anerkender på den ene side, at der i flagskibsinitiativet fastlægges mål, og på den anden side, at der lægges mere vægt på miljøpolitik i Europa. Med hensyn til svagheder påpeger de lokale og regionale myndigheder, at flagskibsinitiativet Et ressourceeffektivt Europa ikke i tilstrækkelig grad er tilpasset den

økonomiske krise, hvilket forsinker fremskridtene i forbindelse med ressourceeffektivitet på regionalt plan. Andre bemærkninger omhandler utilstrækkelig inddragelse af lokale aktører samt mangelfulde retningslinjer for målene.

- **27 %** af respondenterne **anbefaler, at** flagskibsinitiativet **Et ressourceeffektivt Europa** ændres.
- **36 %** af deltagerne mener, at deres **nationale reformprogram svarer til deres lokale/regionale behov** på de politikområder, der indgår i flagskibsinitiativet Et ressourceeffektivt Europa. Omvendt skønner **20 %** af deltagerne, at deres nationale reformprogram ikke i tilstrækkelig grad svarer til deres lokale/regionale behov på de forskellige politikområder vedrørende ressourceeffektivitet.
- På spørgsmålet om, hvorvidt de har forslag til ændringer på området ressourceeffektivitet i deres lands nationale reformprogram, **svarer blot 25 % af respondenterne, at de anbefaler ændringer af deres nationale reformprogram.**
- **71 %** af respondenterne oplyser, at de har behov for finansiering, og **EFRU** viser sig at være den mest anvendte finansieringskilde for foranstaltninger vedrørende flagskibsinitiativet om ressourceeffektivitet. De lokale og regionale myndigheder gør imidlertid også brug af **Samhørighedsfonden (47 %)**, efterfulgt af **ESF (40 %)** og **LIFE (35 %)**.
- **49 %** af respondenterne har truffet foranstaltninger til gennemførelse af flagskibsinitiativet om ressourceeffektivitet i samarbejde med andre myndighedsniveauer.
- **40 %** af respondenterne påpeger, at der **ikke er tilstrækkelig forbindelse mellem den politiske EU-ramme og det lokale niveau.**
- **73 %** af de lokale og regionale myndigheder erklærer, at de **har en strategi for inddragelse af de forskellige aktører med det formål at opfylde de politiske mål under "Et ressourceeffektivt Europa"**. Ud af disse 73 % fører en femtedel oplysningskampagner med henblik på at inddrage og engagere offentligheden. Blot 10 % inddrager aktivt SMV'er i den multisektorielle tilgang.

Generelt kan det konstateres, at de lokale og regionale myndigheder sandsynligvis vil opfylde målene i flagskibsinitiativet Et ressourceeffektivt

Europa. Opfyldelsen af visse målsætninger kræver dog, at visse udfordringer imødekommes. For eksempel og som beskrevet ovenfor består de største udfordringer efter de lokale og regionale myndigheders opfattelse af energieffektivitet og anvendelse af vedvarende energikilder. Forklaringen på dette er, at overgangen fra fælles energisystemer til systemer med vedvarende energikilder er forbundet med vanskeligheder på grund af finansielle og tekniske begrænsninger.

Desuden understreges behovet for innovative energisystemer, der reducerer omkostningerne og dermed gavner økonomien, af den betydning, som de lokale og regionale myndigheder tillægger identificering og skabelse af nye muligheder for økonomisk vækst og mere innovation. De lokale og regionale myndigheder har givet udtryk for deres ønske om at reducere drivhusgasemissionerne med 20 %, og i den forbindelse har der vist sig en tendens til fremme og udvidelse af den offentlige transport med henblik på at reducere trafikemissioner.

De lokale og regionale myndigheder beskriver desuden vanskelighederne ved at reducere fødekædernes ressourceinput på grund af manglende retningslinjer fra de nationale myndigheder. Andre problemstillinger omfatter opnåelse af investeringer til ressourceeffektivitetsprojekter – enten gennem EU eller ved hjælp af privat finansiering.

Med hensyn til de foreslåede ændringer af flagskibsinitiativet nævner de lokale og regionale myndigheder lignende argumenter, navnlig behovet for et større budget og tydelige bindende mål. Desuden opfordres der kraftigt til en bedre forbindelse mellem de lokale og regionale myndigheder og den politiske EU-ramme, hvilket illustrerer den lave grad af lokale og regionale myndigheders inddragelse på området.
